

Mundtlig formandsberetning for 2016/2017 v/ Pernille Priess Pedersen

Landdistrikterne i et nationalt og lokalt perspektiv

Steffen Damsgaard, formanden for Landdistrikternes Fællesråd omtalte i radioen i denne uge, at der faktisk sker en **"mod-urbanisering"**, hvor folk flytter fra storbyerne til landdistrikterne. Han bliver bakket op af flere forskere bl.a. seniorforsker Hanne Tanvig, som forklarer:

" – Vi ser en reaktion på selve storbylivet, som flere aktivt vælger fra. I virkeligheden er fravalget af storbyen et fravalg af en ungdomslivsstil. Det har vi bare glemt. Når folk får børn samt senere i livet, ændrer deres præferencer sig. De ønsker en anden livsstil præget af tæt adgang til natur, frisk luft, større overskuelighed i hverdage, mental sundhed, miljø og velvære. Skiftet fra by til land er et forsøg på at få rødderne til at stikke dybere et andet sted i en ellers hypermobil verden, og det er et andet sted end i storbyerne". Kilde: <https://www.landdistrikterne.dk/ikke-kategoriseret/modurbaniseringen-kommer-vi-ser-en-reaktion-paa-selve-storbylivet-som-flere-aktivt-vaelger-fra/>

Rådet følger denne udvikling og de nye tendenser.

For at følge med i udviklingen og hvad der i øvrigt rør sig i landsbyerne og landdistrikterne lokalt, så har landdistriktsrådet (LDR) indbudt de 6 områder i kommunen til **områdemøder** med en åben dagsorden. Nogle af de emner, der optager borger-og sogneforeningerne er: integration af østeuropæere, events og udbuddet af lejeboliger – herunder muligheden for at etablere tilflytterboliger. Alle områder skulle gerne have fået tilbudt et besøg af os. Derudover er det fortsat muligt at kontakte Lotte Finnerup med henblik på et ønske om besøg fra rådet. Se oversigt over de 6 områder under LDR herunder:

VestRum: Tim, Torsted, Hover, Hee, No, Stadil, Vedersø (område 1)

Grønbjerg, Nørre Vium, Vorgod-Bande, Herborg, Spjald, Rimmerhus, Fjeldstervang, Ølstrup, Troldhede (område 2)

Stauning, Dejbjerg, Højmark, Finderup, Hanning, Bølling, Velling, Række Mølle, Lem (område 3)

Sønder Årbe, Nørre Årbe, Havnæs, Lønborg, Nørreup, Sønder Vang, Løve, Fjerslev (område 4)

Ådum, Hoven, Borris, Aktiv Fæster (område 5)

Holmsland (område 6)

Landdistriktsrådet tager på tur

Landdistriktsrådet tager på tur i de seks områder i kommunen for at møde borgerne og høre om deres behov og ønsker. Rådet vil besøge områderne i løbet af vinteren og sommeren. Der vil være tale om åbne møder, hvor borgerne kan komme med deres egne forslag og spørgsmål. Rådet vil også høre om borgerne har brug for hjælp til at etablere nye boliger eller om der er behov for andre typer af boligudbuddet. Rådet vil også høre om borgerne har brug for andre typer af service og tilbud. Rådet vil også høre om borgerne har brug for andre typer af aktiviteter og events. Rådet vil også høre om borgerne har brug for andre typer af faciliteter og infrastruktur. Rådet vil også høre om borgerne har brug for andre typer af samarbejde og netværk. Rådet vil også høre om borgerne har brug for andre typer af information og kommunikation. Rådet vil også høre om borgerne har brug for andre typer af støtte og hjælp. Rådet vil også høre om borgerne har brug for andre typer af rådgivning og vejledning. Rådet vil også høre om borgerne har brug for andre typer af netværk og samarbejde. Rådet vil også høre om borgerne har brug for andre typer af aktiviteter og events. Rådet vil også høre om borgerne har brug for andre typer af faciliteter og infrastruktur. Rådet vil også høre om borgerne har brug for andre typer af samarbejde og netværk. Rådet vil også høre om borgerne har brug for andre typer af information og kommunikation. Rådet vil også høre om borgerne har brug for andre typer af støtte og hjælp. Rådet vil også høre om borgerne har brug for andre typer af rådgivning og vejledning. Rådet vil også høre om borgerne har brug for andre typer af netværk og samarbejde.

Landdistriktspolitikken i Ringkøbing-Skjern Kommune

Indsatserne i landdistriktspolitikken optager landdistriktsrådet. Det vil være rådets anbefalinger til det nye LDR at arbejde videre på tæt samarbejde med Erhvervscenteret, da der ligger så mange potentialer i landdistrikter både på området omkring kontorfællesskaber og fødevareproduktion, men også turisme virksomheder.

Der anbefales tæt samarbejde på turisme området med fokus på stedbundne ressourcer, som vi i hverdagen blot tager for givet eller slet ikke ved er der, som kan udnyttes til turisme i bosætningsøjemed. Fokus på indlandsturisme vil være med til at styrke vores fantastiske kystturisme.

Vi er startet med et fokus på cykelturisme i form af udarbejdelse af en cykel strategihandlingsplan, som vil komme med anbefalinger til konkrete handlingsinitiativer f.eks. udarbejdelse af ruter.

Et andet fokus er som sagt fødevare, hvor vi igennem Erhvervscenteret kan samarbejde omkring fødevarepolitikken og være med til at skabe en synergi mellem landdistrikterne og nogle af fødevareproducenterne.

Øvrige projekter, aktiviteter og økonomi, der understøtter landdistriktspolitikken:

Kommunale landdistriktsmidler: Der forventes at være ca. 630.000 kr. de kommende 4 år til landdistriktsudvikling. De skulle gerne ud at arbejde hos jer. Vi har gjort følgende for at understøtte og motivere til udvikling i landdistrikterne:

- **Landsbyprisen – Region Midt:** Vi er gennem LAG med til at indstille en landsby til Regions landsbypris. Sidst blev Vorgod-Barde indstillet, og fik 15.000 kr. fra landdistriktsrådet. Derudover har vi indstillet VestRum til den nationale landdistriktspris under Erhvervsstyrelsen. Her fik frivilligruppen ved Bovbjerg Fyr prisen.
- **Den kommunale landdistriktpulje** - er en ny pulje, hvor man kan søge midler til tværgående samarbejde mellem 2 eller flere sogne. Der har været tilrettelser i opstarten. LDR har i løbet af 2017 givet tilsagn til:

VestRum (56.400 kr. til bl.a. [Kunst på Tværs](#))

Lem/Højmark (35.000 kr. til bl.a. [Running Dinner](#) og [foredrag om byfornyelsen](#) i Vestervig)
Sdr. Vium, Hemmet, Lyne og Bork (80.000 kr. til [Fælles Åben Landsby](#) i september 2017)

- Projekt: **"Pleje-og Vedligehold i landsbyerne"** er et samarbejde med Vej og Park, hvor 4 landsbyer har 25.000 kr. til indkøb til vedligehold af grønne områder. Projektet er et forsøgsprojekt, som slutter i juni 2018.
- **Stiprojekt.** Hjælp til udarbejdelse af kort materiale til stisystemer og sogneruter i 8-9 sogne.
- Projekt omkring foreningsdrevet innovation i turisme, hvor det skal undersøges, om der kan skabes samarbejde mellem turisme og fritidshallerne. Dette er et samarbejde mellem Varde og Ringkøbing-Skjern kommune samt Ålborg Universitet.
- **Vest Rum** - klyngesamarbejde mellem 7 sogne i nord.
- DGI/Realdania/Lokale og Anlægsfonden er ansøgt mhb. på etablering af **2 nye landsbyklyngesamarbejder** - en i Velling, Lem, Højmark, Dejbjerg og Stauning og en i Hemmet, Lyne, Bork og Sdr. Vium.

- [Det østeuropæiske potentiale](#). En undersøgelse er udarbejdet af Landudviklerne, hvor de anbefaler, hvordan man fremadrettet kan understøtte integration af østeuropæere – f.eks. at der afsættes midler til at modtage danskundervisning efter 3 års ophold.
- [Collective Impact – bedre brug af det åbne land](#). Et jordfordelingsprojekt på Lønborg Hede i samarbejde med Realdania.
- [Ildsjæle accelerator- Mestring af Projekter](#). FrivilligVest er tovholder på projektet Det er en erstatning for ildsjæle universitet, som nogle af jer måske kender fra tidligere. Men såfremt finansieringen falder på plads, så skulle det gerne være muligt at tilbyde undervisning i fundraising og kommunikation, så der kan blive ”uddannet” lokale mini projektledere. Det oplever vi er udfordringen hos mange af jer og som stopper mange af de fantastiske projekter, der er derude. Men husk nu der er mere end blomster kummer
- [”Nyt Liv på Tomme Kommunale Arealer”](#) er et projekt, hvor man vil udnytte og genanvende tomme kommunale arealer. Det kan være grønne arealer, ”døde” stadions eller andet, som vil kunne udnyttes bedre og hermed gøre byen mere attraktiv. LDR afventer pt. en puljeansøgning hos Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen.
- [COBEN](#) – EU-energi projekt (ny med navnet [Landbyenergi](#)), om ligger ved Energisekretariatet. Der mangler stadig landsbyer, der kunne være interesseret i at nedsætte energigrupper, som vil sætte energirenovering og grøn transport på dagsordenen i deres landsby. Kontakt Landdistriktskoordinatoren, hvis I er interesserede.
- [Flexboliger](#) og muligheden herfor.
- Endelig har vi arbejdet med [vedtægterne](#) i LDR.

Landdistriktsrådets anbefalinger til det nye råd i den kommende periode

Vi vil anbefale, at der fremadrettet bliver arbejdet med følgende:

Landdistrikterne er et fantastisk sted at bo, men rigtig mange områder mangler lejeboliger eller attraktive og unikke boliger/grunde. Dette kan være med til at tiltrække nye borgere, som søger omgivelser med højt til loftet og ro. Der skal være meget mere fokus på dette, fordi der her er virkelig nogle uudnyttede potentialer. Det kan bruges i en udviklingspolitik for at øge den menneskelige kapital, som vi kan se, at landdistrikterne kan være med til at bidrage til.

Det giver et godt afsæt til projekter med fokus på:

- [Tilflytterboliger](#), hvor man får mulighed for at etablere boliger, som man som tilflytter kan leje med henblik på at finde ud af om man vil flytte permanent til området.
- [Omdannelseslandsbyer](#) – en ny mulighed i planloven, som skal undersøges nærmere.

Afslutningsvis

Jeg vil gerne slutte af med at benytte lejligheden til at sige [tak](#) for samarbejdet med alle jer eller jeres forgængere. Uden jer havde der ikke været grundlag for et landdistriktsråd. Det har været enormt bekræftende at komme på besøg hos jer og har bekræftet mig i, at det arbejde, vi har gjort i rådet, har givet mening at putte energi i. Vi er en kommune i udvikling, og vi har nogle landdistrikter, der har gang i rigtig mange spændende og gode aktiviteter med tiltag, der bygger på nogle fantastiske frivillige. Bliv endelig ved med det gode arbejde.

En [tak](#) til Lotte som den nye landdistriktskonsulent og Ann Bjerrehøj, leder af Ekstern Udvikling. Til landdistriktsrådets medlemmer: [tusind tak](#) for opbakning i min tid som formand. [Tak](#) for nogle gode møder med stor interesse og engagement for landdistrikterne, men også en god tone på trods af forskelligheder og partifarve. Speciel tak til Torben for sparring og et godt samarbejde igennem årene.

Dermed vil jeg takke af inden det takker over☺

Landdistriktsrådets nuværende medlemmer:

Ikke-politiske medlemmer:

Rikke Dueholm Just (Bork), Torben Hjøllund Mortensen, næstformand, Christian Christensen (Vorgod-Barde), Kees Kastelijan (Hemmet), Per Hoffmann Christensen (Hoven), Pernille Priess Pedersen, formand (Hover).

Byrådsmedlemmer:

Søren Elbæk (S), Tine Ross (V), Jens Erik Damgaard (KD), Jan Holm Rasmussen (Fjordlisten), Bjarne Svendsen (V), Erik Viborg (V)